

X. Satamahallinto

Satamalautakunnan v:lta 1939 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta. *Kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1939 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, filosofiantohtori P. R. Korpisaari, varapuheenjohtajana, sekä jäseninä insinööri V. Castrén, vahtimestari U. Ilmanen, lakitieteenkandidaatti G. Norrmén, filosofiantohtori H. Ramsay ja satamatyöläinen I. Säilä. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi filosofianmaisteri A. Kivilinna lokakuun 12 p:ään, jolloin hänet kutsuttiin reserviharjoituksiin. Sen jälkeen on lautakunnan kokouksissa pitänyt pöytäkirjaa satamakamreeri E. Candolin.

Kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 20 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 661, saapuneiden kirjeiden luku 1,061 ja lähetettyjen kirjeiden luku 574; pöytäkirjanotteita annettiin 911.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta ja satamahallintotoimistoa johti satamalaitoksen toimitusjohtaja K. W. Hoppu ja osastopäällikköinä toimivat satamaliikenneosastolla satamakapteeni J. A. Lehtonen ja satamakannantaosastolla satamakamreeri I. Liljeros helmikuun 1 p:ään sekä sen jälkeen v.t. satamakamreeri E. Candolin, joka elokuun 17 p:nä nimitettiin vakinaiseksi virkaan.

Satamahallintotoimiston viranhaltijat. Satamahallintotoimiston v.t. vahtimestarin O. Hiltusen määräys peruutettiin helmikuun 1 p:stä lukien, jolloin viran vakinainen haltija R. Kumenius asevelvollisuuden suorittuaan astui takaisin virkaansa. Kun vahtimestari R. Kumenius nimitettiin toiseen virkaan, määrättiin kesäkuun 27 p:nä ylioppilas P. Väistö v.t. vahtimestariksi.

Satamaliikenneosaston viranhaltijat. Huhtikuun 4 p:nä määrättiin merimies L. A. R. Makkonen tilapäiseksi satamakonstaapeliksi huhtikuun 7 p:stä alkaen. Syyskuun 26 p:nä myönnettiin ero satamakonstaapeli L. S. L. Parviaiselle ja A. Adamssonille. Kaupunginhallituksen marraskuun 23 p:nä tekemän päätöksen mukaan myönnettiin satamakonstaapeli A. Adamssonille 771 mk:n osaeläke kuukaudessa lokakuun 1 p:stä lukien. Lokakuun 17 p:nä nimitettiin satamakonstaapeleiksi merimies P. J. Laaksonen ja laivuri G. E. Nyberg marraskuun 1 p:stä alkaen. Ylimääräiseksi satamakonstaapeliksi määrättiin merimies B. E. Krook marraskuun 1 p:stä. Joulukuun 29 p:nä määrättiin ylimääräiseksi tarkastuskonstaapeliksi Herttoniemeen merimies J. L. N. Salmi tammikuun 1 p:stä 1940. Ylimääräiseksi satamakonstaapeleiksi määrättiin L. A. Makkonen, K. A. Sandström ja B. E. Krook tammikuun 1 p:stä 1940. Merimies A. A. Laine on toiminut satamakonstaapeli L. S. L. Parviaisen sijaisena.

Satamakannantaosaston viranhaltijat. Tammikuun 17 p:nä myönnettiin ero saavutetun virkaiän perusteella satamakamreeri I. Liljerosille helmikuun 1 p:stä. Satamakamreerin virkaa hoitamaan määrättiin laskuttaja E. Candolin. Toimistoapulainen V. K. Mielonen määrättiin v.t. laskuttajaksi helmikuun 1 p:stä. Tammikuun 26 p:nä myönsi kaupunginhallitus satamakamreeri I. Liljerosille 2,805 mk:n suuruisen täyden eläkkeen helmikuun 1 p:stä lukien. Tammikuun 31 p:nä määrättiin ylioppilas O. Merimaa v.t. nuoremmaksi toimistoapulaiseksi. Helmikuun 14 p:nä määrättiin rouva E. Syrjälä siivooja S. Lehdon sairassijaiseksi helmikuun 2 p:n ja maaliskuun 2 p:n väliseksi ajaksi. Toimistoapulainen H. Sergelius hoiti vanhemman kassanhoitajan G. Ingraeuksen virkaa sairaslomasijaisena helmikuun 6 p:n ja maaliskuun 6 p:n sekä maaliskuun 16 p:n ja toukokuun 17 p:n välisenä aikana.

Maaliskuun 17 p:nä määrättiin v.t. toimistoapulaiseksi filosofiankandidaatti H. Hytönen. Rouva E. Ekebom toimi sairaslomasijaisena ja ylimääräisenä toimistoapulaisena helmikuun 13 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana. Toukokuun 23 p:nä määrättiin ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi filosofiankandidaatti H. Hytönen ylimääräisen toimistoapulaisen O. Hiltusen astuttua toukokuun 5 p:nä suorittamaan asevelvollisuuttaan. Ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseksi ajaksi määrättiin ylioppilas P. E. Manninen ja opiskelijat K. Liljeros ja E. Väistö.

Kesäkuun 27 p:nä nimitettiin nuoremman toimistoapulaisen virkaan vahtimestari R. Kumenius. Vanhemman vahtimestarin virkaan nimitettiin vahtimestari K. A. Rantanen. Konttoristi O. Lindroos määrättiin v.t. nuoremmaksi vahtimestariksi.

Toimentaja K. K. Tolvasen ryhdyttyä asevelvollisuuden suorittuaan hoitamaan virkaansa elokuun 8 p:stä lukien peruutettiin toimistoapulaisen M. M. Kauppalan v.t. toimentajan määräys sekä ylioppilas E. R. Huuhkan v.t. nuoremman toimistoapulaisen määräys. Ylioppilas E. R. Huuhka määrättiin v.t. nuoremmaksi vahtimestariksi.

Rouva E. Ekebom määrättiin toimimaan ylimääräisenä toimistoapulaisena heinäkuun 16 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana. Työntekijä A. Stigell määrättiin talonmies N. J. Tuomolan sairassijaiseksi heinäkuun 10 p:n ja elokuun 7 p:n väliseksi ajaksi.

Kaupunginhallitus nimitti elokuun 17 p:nä satamalautakunnan esityksestä satamakamreerin virkaan v.t. satamakamreerin E. Candolinin.

Kaupunginhallitus epäsi elokuun 17 p:nä entisen vahtimestarin T. Söderströmin lisäeläkeanomuksen. Joulukuun 12 p:nä kaupunginhallitus oikeutti hissilaitoksen koneenkäyttäjän A. W. Borgmanin jäämään virkaansa helmikuun 2 p:ään 1941.

Virkavapaudet. Seuraavat viranhaltijat nauttivat sairauden takia virkavapautta: satamakonstaapeli A. Adamsson helmikuun 1 p:stä saman kuukauden 28 p:ään ja huhtikuun 24 p:stä kesäkuun 18 p:ään täysin palkkaeduin sekä kesäkuun 19 p:stä 24 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa peruspalkastaan sekä ikäkorotuksensa; satamamestari V. J. Lackström huhtikuun 25 p:stä toukokuun 31 p:ään täysin palkkaeduin; satamakonstaapeli A. Adamsson kesäkuun 25 p:stä elokuun 24 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa peruspalkastaan ja ikäkorotuksensa; satamakonstaapeli J. A. Sjöblom tammikuun 16 p:stä helmikuun 16 p:ään täysin palkkaeduin; satamakonstaapeli L. S. L. Parviainen helmikuun 14 p:stä maaliskuu-

kuun 23 p:ään täysin palkkaeduin, maaliskuun 24 p:stä kesäkuun 30 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa peruspalkastaan ja ikäkorotuksensa, edelleen elokuun 1 p:stä syyskuun 1 p:ään, jolta ajalta kaupunginvaltuusto kokouksessaan elokuun 30 p:nä myönsi hänelle puolet hänen palkkaeduistaan eli 1,026 mk, sekä syyskuun 1 p:stä lokakuun 31 p:ään ilman palkkaa; satamajäänsärkijä Herculeksen keittäjä I. R. Wahlman elokuun 16 p:stä syyskuun 20 p:ään täysin palkkaeduin; ilmoitusosaston esimies N. Nyberg lokakuun 18 p:stä joulukuun 17 p:ään täysin palkkaeduin; siivooja S. Lehto helmikuun 2 p:stä maaliskuun 2 p:ään täysin palkkaeduin; vaakamestari K. Ahonen helmikuun 15 p:stä maaliskuun 15 p:ään täysin palkkaeduin; vanhempi kassanhoitaja G. Ingraes helmikuun 6 p:stä maaliskuun 6 p:ään ja maaliskuun 16 p:stä huhtikuun 16 p:ään täysin palkkaeduin sekä huhtikuun 17 p:stä toukokuun 17 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa peruspalkastaan ja ikäkorotuksensa; toimistoapulainen E. Voss-Lagerlund helmikuun 13 p:stä huhtikuun 13 p:ään täysin palkkaeduin, huhtikuun 13 p:stä heinäkuun 13 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa palkastaan ja ikäkorotuksensa, sekä marraskuun 1 p:stä huhtikuun 1 p:ään ilman palkkaa; nuorempi kirjanpitäjä E. E. Höckerstedt syyskuun 18 p:stä lokakuun 17 p:ään täysin palkkaeduin; haaraosaston esimies H. Wallén joulukuun 12 p:stä 31 p:ään täysin palkkaeduin; apulaiskamreeri A. Ekebom joulukuun 17 p:stä 31 p:ään täysin palkkaeduin; sekä talonmies N. J. Tuomola heinäkuun 7 p:stä syyskuun 7 p:ään täysin palkkaeduin ja syyskuun 8 p:stä lokakuun 7 p:ään oikeudella nauttia kaksi kolmasosaa peruspalkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Lausunnot. Kaupungin viranomaisille annettiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan 44 lausuntoa, joista 25 kaupunginhallitukselle, 16 kiinteistölautakunnalle, 2 yleisten töiden lautakunnalle ja 1 maistraatille.

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot: Tammikuun 31 p:nä Oy. Agros nimisen yhtiön anomuksesta saada uudistaa n.s. Sörnäisten panimoaluetta koskeva vuokrasopimus ja Oy. Concrete ab:n vuokra-anomuksesta. Helmikuun 14 p:nä poliisikomentajan esityksestä matkustajapaviljongin aitaamiseksi; Den gamla kvarnen nimisen kahvilan vuokra-anomuksesta; ent. parmaaaja F. Nousiaisen lisäeläkeanomuksesta; ja Suomenlinnan paikalliskomendantin esityksestä lautakäytävän rakentamiseksi Suomenlinnan ja Vallisaaren välille. Maaliskuun 14 p:nä Raajarikkoisten työkotiyhdistyksen vuokra-anomuksesta; kaupunginhallituksen liikennekomitean ehdotuksesta olympiakisojen aikana sovellettavista satamamaksuista; Suomen Moottorivene Klubin venepaikkojen lisäämistä koskevasta anomuksesta; ja Merivartiolaitoksen anomuksesta Kellosaaren lentosataman laituriin korjaamiseksi. Maaliskuun 17 p:nä Oy. Alkoholiliikkeen laiturin rakentamisesta Salmisaareen. Huhtikuun 25 p:nä sataman ja sen läheisten alueiden hallinnosta. Toukokuun 2 p:nä Suomen Moottorivene Klubin moottorivenekilpailujen järjestämistä koskevasta anomuksesta; Rake oy:n anomuksesta saada rakentaa pienoiskivääriampumarata Länsisatamaan; ja Suomen Moottorivene Klubin Pohjoissataman venelaiturin aitaamista koskevasta anomuksesta. Toukokuun 23 p:nä eräiden kalastajien Vanhankaupunginlahden rauhoittamisen peruuttamista koskevasta anomuksesta. Kesäkuun 27 p:nä Katajanokan vuota- ja öljymakasiinin rakentamisesta; ja n.s. telakkatontille rakennettavan väliaikaisen tullipaviljongin luonnospiirustuksista. Elokuun 8 p:nä ent. vahtimestari T. J. S. Söderströmin lisäeläkeanomuksesta. Elokuun 29 p:nä Oy. Meren-

tiin Lahden Saha oy:lle Sörnäisten varastoalue n:o 4, yhteensä 1,000 m², kuuden kuukauden irtisanomisajoin 8 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Helmi-kuun 28 p:nä myönnettiin jäänotto-oikeuksia satama-alueelta Oy. H. Bastmanille 2,000 m², Helsingin Keskusvankilalle 250 m², Helsingin Työväentalon Ravintola oy:lle 100 m² ja kaitsija O. Hellmanille kansanpuistojen tarpeeksi, viimeksi mainitulle kaupungin laitoksen tarpeiksi ilman maksua, muille säädettyä maksua vastaan. Maaliskuun 14 p:nä siirrettiin A. Seppäsen Katajanokan varastoaluetta n:o 191 koskeva vuokrasopimus J. K. Koivuselle ja P. O. Kivimäelle. Huhtikuun 4 p:nä siirrettiin S. E. Rauhalan ruokailukojun paikkaa koskeva vuokrasopimus M. Sundvallille. Huhtikuun 25 p:nä Aug. Eklöf ab:lle vuokrattua Vanhankaupunginlahden vesialuetta supistettiin 100,000 m²:iin ja vuokra alennettiin 5,000 mk:aan. Oy. Nobel Standard ab:lle vuokrattiin laiturimerisatamasta 5,000 mk:n vuosivuokrasta. Toukokuun 2 p:nä vuokrattiin yhdeksän paikkaa Kauppatorin altaan reunalta kalatukkukauppaa varten. Toukokuun 23 p:nä vuokrattiin Oy. Shell ab:lle Sörnäisten satamasta 1,000 m²:n alue toukokuun 18 p:n ja marraskuun 18 p:n 1939 väliseksi ajaksi 3,000 mk:n vuokrasta. Kalatukkuliikkeille vuokrattujen yllä mainittujen yhdeksän paikan vuokraa alennettiin. Kesäkuun 27 p:nä hyväksyttiin Oy. Shell ab:lle vuokratun Sörnäisten alueen n:o 9 muodon muuttaminen. Oy. Shell ab:n anomus Ruoholahden sataman huoltoaseman laajentamisesta hylättiin. Elokuun 8 p:nä vuokrattiin Katajanokalta Linnankadun päässä oleva alue Osuustukkukaupalle heinäkuun 16 p:n ja 31 p:n väliseksi ajaksi 2:50 mk:n vuokrasta m²:ltä. Oy. Nobel Standard ab:lle vuokrattiin Sörnäisten varastoalue n:o 7 syyskuun 1 p:stä alkaen kolmen kuukauden irtisanomisajoin 8 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Elokuun 29 p:nä irtisanoi Oy. Alkoholiliike vuokrasopimuksensa Katajanokan varastoalueista. Ab. Victor Ek oy:lle vuokrattiin Katajanokalta 885 m²:n suuruisen alue 14,550 mk:n vuosivuokrasta kuuden kuukauden irtisanomisajoin. Samalla luovutti Ab. Victor Ek oy, korttelissa n:o 190 olevan alueen n:o 15 takaisin. Isännöitsijä E. Ljungbergille vuokrattua Ruoholahden varastoaluetta n:o 14 d koskeva vuokrasopimus siirrettiin Oy. K. Pilack & Co ab:lle 18 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Puunvälitys oy:lle vuokrattiin 980 m²:n alue Sörnäisten satamasta syyskuun 1 p:stä alkaen 8 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Syyskuun 26 p:nä irtisanoi Ab. Victor Ek oy. Eteläsataman vuokra-alueita koskevan vuokrasopimuksensa. Oy. Concrete ab:lle vuokrattiin Katajanokalta 600 m²:n alue yhden kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Lokakuun 17 p:nä irtisanoi Ab. Lars Krogius & Co oy. Eteläsataman konttori- ja työkalukioskin aluetta koskevan vuokrasopimuksensa. Marraskuun 7 p:nä irtisanoi kahvikojunomistaja I. Puhakka vuokrasopimuksensa. Marraskuun 22 p:nä irtisanoi Suomen Moottorivene Klubi Pohjoissataman venelaituria koskevan vuokrasopimuksensa. Rouva S. M. Lindénille vuokrattiin alue Eteläsatamasta ruokailukojua varten. Joulukuun 29 p:nä hylättiin Oy. Radiator ab:n anomus Lauttasaarenkadun tonttia n:o 38 koskevan vuokrasopimuksen siirtämisestä Oy. Metallivarasto ab:lle.

Satama-alueiden hallinnon uudelleen järjestäminen. Kirjeessään marraskuun 4 p:ltä 1938 teki satamalautakunta kaupunginhallitukselle esityksen niiden varastoalueiden hallinnon uudelleen järjestämiseksi, jotka välittömästi liittyvät satamaan. Kaupunginhallitus asetti joulukuun 15 p:nä 1938 komitean, jossa oli sekä satama- että kiinteistölautakunta edustettuna.

Tämä komitea laati sitten ehdotuksen sellaisten alueiden siirtämisestä kiinteistölautakunnan hallinnasta satamalautakunnan hallintaan, jotka olivat sataman välittömässä yhteydessä. Satamalautakunta antoi komitean mietinnöstä lausuntonsa huhtikuun 25 p:nä 1939, asettuen yleensä puoltamaan komitean ehdotuksia, mutta pitäen tarpeellisena eräiden alueiden laajempaa siirtämistä satamalautakunnan hallintaan kuin mitä komitea oli ehdottanut sekä myöskin Munkkisaaren alueella olevan tehdasrakennuksen siirtämistä satamalautakunnan hallintaan. Kaupunginvaltuusto päätti kesäkuun 24 p:nä 1939 siirtää satamaan välittömästi liittyvät varastoalueet ja Munkkisaaren tehdasrakennuksen satamalautakunnan ehdotuksen mukaisesti satamalautakunnan hallintaan. Kaupunginhallitus päätti sitten heinäkuun 3 p:nä 1939, että tämä kaupunginvaltuuston päätös oli toteutettava tammikuun 1 p:stä 1940 alkaen. Satamalautakunnan hallintaan kuuluva alue laajeni päätöksen johdosta 80 ha:sta 119 ha:iin ja vesialue 3,053 ha:sta 7,766 ha:iin.

Samassa yhteydessä siirrettiin joukko alueita, jotka aikaisemmin olivat olleet kiinteistölautakunnan hallinnassa sellaisiksi, joiden vuokraamisesta kiinteistölautakunnan on hankittava myöskin satamalautakunnan lausunto.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen voi satamalautakunta varata niille liikkeille, joiden toiminta on riippuvainen sataman välittömässä yhteydessä olevista varastoalueista, uusia varastoalueita ja edistää sataman toimintaa ja liikenteen lisääntymistä.

Satamalautakunnan johtosääntö. Satamalautakunnan esityksestä vahvisti kaupunginvaltuusto lokakuun 15 p:nä satamalautakunnan johtosäännön 2 §:n 1 kohtaan sellaisen lisäyksen, että lautakunta voi antaa sen hallintaan annetulla maalla sijaitsevia alueita vuokralle enintään viideksi vuodeksi ja uudistaa vuokrasopimuksissa edellytetty vuokra-ajan pidennys sekä 6 §:n 2 kappaleeseen sellaisen muutoksen, että lautakunnan kirjelmät varmentaa satamalaitoksen toimitusjohtaja.

Järjestyssääntö kaupungin pakkahuoneissa ja tullimakasiineissa käytettäväksi annettuja työkaluja y.m. käytettäessä vahvistettiin lautakunnan kokouksessa elokuun 29 p:nä.

Vesimaksutaksaa. Lautakunta muutti tammikuun 31 p:nä vesimaksutaksaa siten, että milloin vesiproomulla toimitetaan alukseen vettä vähintään 50 m³, on veden hinta 30 mk m³:ltä, kun se pienemmältä määrältä on 40 mk m³:ltä.

Laituripituus ja satamalaitteet. Laituripituus — veden syvyyden ollessa 2 m tai enemmän — oli kertomusvuoden lopussa 5,565 m, kun se edellisen vuoden lopussa oli 5,272 m. Vuoden kuluessa valmistui Makasiinirannan laituria 340 m, rakenteilla oli Hernesaarenlaituria 90 m, ja samoin Lauttasaarenrannan laituria 90 m. Varastosuojain lattia-ala oli 124,821 m², vuoden lopulla valmistui Länsisatamassa Helsingin Makasiini oy:n uusi kaksi kerrosta ja kellarikerroksen käsittävä varastosuoja, lattia-alaltaan 9,845 m² ja yksikerroksinen vientimakasiini, lattia-alaltaan 1,750 m². Nostokurkia oli satamassa 39 kappaletta, joista 38 porttaalikurkea ja yksi kiinteä, vuoden kuluessa tilattiin 2 porttaalikurkea. Edellisen vuoden lopussa niitä oli 35 kappaletta, joista yksi kiinteä. Raidepituus oli 61,273 m, kun se edellisen vuoden lopussa oli 59,835 m. Venelaituripaikkoja oli 2,302, joista vuokrattuja 1,897. Veneiden rekisterinumeroita annettiin 2,903.

Sataman aukiolo. Kaikki satamaosat olivat koko kertomusvuoden avoinna.

Vierailuja satamassa. Maaliskuun 17 p:nä kävi ruotsinkielisen kauppakorkeakoulun oppilaita professori E. H. Kranckin johdolla ja satamalaitoksen toimitusjohtajan opastuksella tutustumassa Helsingin satamaan ja jäänmurtaja Otsoon. Toukokuun 22—24 p:nä Helsinkiin kokoontuneen Baltic and Internationale Maritime Conferencen osanottajilla oli tilaisuus tutustua satamaan. Lokakuun 10 p:nä vierailivat satamassa Köpenhaminan satamalaitoksen johtaja W. Laub ja satamarakennuspäällikkö M. Blach sekä Oslon satamalaitoksen johtaja, satamavouti Y. Kjelstrup.

Osanotto ulkomaisiin tilaisuuksiin. Hampurin kaupungin viettäessä 750-vuotisjuhlaa Hansakaupunkina olonsa johdosta ottivat juhlaan toukokuun 6—7 p:nä Hampurin kaupungin kutsumina osaa lautakunnan jäsen, lakitieteenkandidaatti G. Norrmén ja satamalaitoksen toimitusjohtaja K. W. Hoppu sekä Götajoen uuden sillan avajaistilaisuuteen ja pohjoismaiden satamajohtajain kokoukseen marraskuun 26—27 p:nä Göteborgin kaupungin kutsumana satamalaitoksen toimitusjohtaja Hoppu. Ruotsin satamaliiton edustajakokouksessa kesäkuun 1—2 p:nä Hälsingborgissa piti satamalaitoksen toimitusjohtaja Hoppu esitelmän merenkulkumaksuista ja niiden uudistamissuunnitelmista Suomessa.

Sataman mainostaminen. Kertomusvuoden kuluessa mainosilmoituksia julkaistiin englantilaisissa merenkulkulehdissä Lloyd's List ja Fairplay, tanskalaisessa Scandinavian Shipping Gazette, hollantilaisessa Schip en Werft, kotimaisissa aikakauslehdissä Laivastolehti ja Finnish Trade Review, ruotsalaisissa päivälehdissä Stockholms Tidning ja Svenska Dagbladet, saksalaisissa aikakauslehdissä Hansa ja Frachtendienst sekä tanskalaisessa hakukirjassa Kraks Vejviser. Tämän lisäksi julkaistiin kaikissa edellä mainituissa aikakaus- ja sanomalehdissä kirjoituksia Helsingin satamasta. Vuoden lopulla ilmestyi ruotsinkielinen painos satamaa koskevaa käsikirjaa nimellä Helsingfors Hamn, Handbok, käsittäen 220 sivua tekstiä ja lukuisia kuvia sekä kartta- y. m. piirroksia.

Uusi liikennemaksutaksa. Toukokuun 24 p:nä vahvisti sisäasiainministeriö Helsingin uuden liikennemaksutaksan, joka astui voimaan kesäkuun 1 p:nä. Näin oli saatettu päätökseen vuosikymmenen kestänyt työ liikennemaksutaksan uudistamiseksi. Jo v. 1929 olivat kaupungit, niiden mukana Helsinki, alistaneet sisäasiainministeriön vahvistettavaksi uuden liikennemaksutaksan, jonka mukaan liikennemaksut olisi saatu korotetuiksi edes jossain määrin vastaamaan rahanarvon alentumista. Sisäasiainministeriö pyysi tästä taksasta lausuntoa tullihallitukselta, merenkulkuhallitukselta, keskuskauppakamarilta ja Puunjalostusteollisuuden keskusliitolta. Tullihallitus lausunnossaan puolsi taksan vahvistamista niille kaupungeille, jotka voivat osoittaa satamansa silloisilla maksuilla tuottavan tappiota ja että oli luovuttava kaupunkien yhdenmukaisista taksoista, merenkulkuhallitus ja Puunjalostusteollisuuden keskusliitto esittivät taksan jätettäväksi vahvistamatta, kun taas keskuskauppakamari lausunnossaan ilmoitti, ettei se katsonut olevan syytä vastustaa taksan vahvistamista. Kun samaan aikaan oli valmisteltavana kysymys tuulaakin poistamisesta, jätti sisäasiainministeriö m. m. Helsingin taksan marraskuun 13 p:nä 1929 vahvistamatta. Sitten kun satamaliiton v. 1936 asettama komitea, jonka puheenjohtajana oli toiminut Helsingin satamalaitoksen johtaja, oli laatinut uuden ehdotuksen kaupunkien yhdenmukaiseksi liikennemaksutaksaksi ja uusi liikennemaksutaksaehdotus hyväksytty satamaliiton ylimääräisessä liittokokouksessa joulukuun 2 p:nä 1938, hyväksyi kaupunginval-

tuusto joulukuun 21 p:nä 1938 puolestaan ehdotuksen pohjalla laaditun uuden satamamaksutaksan, jonka se alisti sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Tässä taksassa on liikennemaksut korotettu keskimäärin 10 % aikaisemmasta taksasta. Uuden taksan mukaan kannetaan liikennemaksua myöskin sellaisesta tavarasta, joka tullaamattomana lähetetään Helsingistä toiselle paikkakunnalle tullattavaksi. Tällaisesta n.s. kauttakulktavarasta on liikennemaksu kuitenkin hyvin alhainen, 30 % taksan osoittamista määräistä. Jos kuitenkin tavarain laatua ei voida todeta, kannetaan silloin liikennemaksua 2 mk 100 kg:lta bruttopainoa. Aikaisemmin ei kauttakulktavarasta ole liikennemaksua kannettu, vaikkakin niiden ohjeiden, jotka senaatti päätöksessään toukokuun 9 p:nä 1916 vahvasti noudatettaviksi kaupungeille tulevain liikennemaksujen taksaehdotusten laatimisen tavasta ja järjestyksestä, 4 kohdan kolmannen kappaleen mukaan, voidaan tästä tavarasta senaatin (valtioneuvoston, sisäasiainministeriön) luvalla alhainen liikennemaksu kantaa, jos kaupungin liikennelaitoksia käytetään sen kuljetuksessa. Hankitun selvityksen mukaan Helsingin sataman kautta kulkee hyvin huomattava määrä tällaista kauttakulktavaraa, joka usein varastoidaan Helsingin satamamakasiineihin niin pitkäksi ajaksi kuin tullisäännön mukaan voidaan tavara pitää pakkahuoneella, s.o. 20 vuorokautta. Erinäisinä sesonkiaikoina kauttakulktavara voi muodostaa noin 40 % makasiinien koko tavaramäärästä.

Kun kauttakulktavarasta täytyy liikennemaksua velottaa passituksen perusteella, joutuvat liikennöitsijät tavallisesti suorittamaan tätä maksua 2 mk 100 kg:lta bruttopainoa. Tämän vuoksi useissa tapauksissa liikennemaksu saattaa tulla kohtuuttoman korkeaksi ja paljon korkeammaksi kuin jos se kannettaisiin tulli-ilmoituskirjan perusteella. Uuden taksan tarkoituksena ei kuitenkaan ole tuottaa kaupungille tuloa, jota ei ole pidettävä oikeana. Epäkohdan poistamiseksi osaksi Satamaliiton alotteesta, osaksi suoraan neuvotteluilla eri kaupunkien kesken on Helsingin satamalaitos sopinut siitä, että Viipurin, Kotkan, Porvoon, Turun, Rauman, Porin, Vaasan, Pietarsaaren ja Kokkolan kaupungin satamakannantaviranomaiset kantavat Helsingin kaupungille tulevat liikennemaksut, saaden yleensä kantopalkkioksi 5 % ynnä postikulut ja että Helsingin satamakannantaviranomaiset samalla tavalla kantavat mainituille kaupungeille tulevat liikennemaksut kauttakulktavaroista yhtäläisin ehdoin. Samassa tarkoituksessa sovittiin myöskin tullinhoitajan kanssa Lahdessa, Hämeenlinnassa, Tampereella, Jyväskylässä, Iisalmissa, Mikkelissä, Raahessa, Kristiinankaupungissa, Uudessakaupungissa ja Hangossa, että tullinhoitajat kantavat 5 % kantopalkkiosta nämä maksut. V:n 1940 alusta voidaan astuneen uuden tullitaksan määräysten vuoksi nämä sopimukset tullinhoitajain kanssa päättyivät v:n 1939 lopussa.

Liikennemaksut tullivarastosta toiselle paikkakunnalle tullattavaksi viedyistä tavarasta. Oy. Nobel Standard Suomessa, jonka maksettavaksi v. 1932—35 oli eri bensiiini- ja petroolilähetyksistä, jotka Helsingin tullivarastosta oli viety muualle tullattavaksi, pantu liikennemaksua yhteensä 200,752: 80 mk, ja Suomalainen Shell oy., jolle samanlaisesta tavarasta oli pantu eri lähetyksistä liikennemaksua 353,080: 40 mk, olivat valittaneet maaherranvirastoon esittäen, että elokuun 8 p:nä 1924 vahvistetun Helsingin kaupungin liikennemaksutariffin 1 §:n mukaan liikennemaksua voitiin kantaa vasta sitten, kun tavara oli tullattu, ja että kun

valituksessa mainittua varastoon pantua ja sieltä sitten poisvietyä bensiini- ja petroolimäärää ei oltu tullattu Helsingissä, ei yhtiö ollut velvollinen suorittamaan liikennemaksua. Tämän vuoksi yhtiö vaati, että kaupunki velvoitettaisiin suorittamaan oikeudettomasti kannetut liikennemaksut takaisin.

Tullihallituksen annettua valituksista lausunnon lääninhallitus, siihen nähden että Helsingin liikennemaksutariffin 4 §:n 4 kohdan mukaan tavarat, jotka oli ulkomailta tuotu kaupunkiin lähetettäväksi tullaamattomina toiselle Suomen paikkakunnalle, olivat vapaat liikennemaksuista ja kun oli selvitetty, että valittajat olivat kuljettaneet puheena olevat bensiini- ja petroolimäärät muilla paikkakunnilla sijaitseviin tullivarastoihin maksamatta siitä tullia, päätöksillään kesäkuun 3 p:nä ja syyskuun 3 p:nä 1937 sekä maaliskuun 3 p:nä 1938 velvoitti kaupungin suorittamaan valittajille suoritettujen liikennemaksut takaisin ja korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 mk:lla kustakin valituksesta.

Kaupungin puolesta valitettiin lääninhallituksen päätöksistä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka joulukuun 20 p:nä 1938 antoi valituksista päätökset; ja koska kysymyksessä olevat bensiini- ja petroolimäärät, jotka v. 1933, 1934 ja 1935 on pantu ulkomailta vesitse Helsingin kaupunkiin tuotuna sanotussa kaupungissa tullivarastoon ja ne ovat silloin joutuneet tullikäsitteilyn alaisiksi sekä mainitun kaupungin satamakannantakonttorilla niin ollen on katsottava edellämainitun liikennemaksutariffin 1 §:n mukaan, verrattuna saman tariffin 4 §:n d kohtaan, tällöin oikeus kantaa niistä liikennemaksua, sen vuoksi ja kun puheena olevien maksujen maksuunpanon laillisuutta vastaan ei ole tehty muuta muistutusta, korkein hallinto-oikeus harkitsee oikeaksi, kumoten lääninhallituksen valituksenalaisen päätöksen, hylätä yhtiöiden asiassa tekemät vaatimukset, sekä samalla vapauttaa kaupunki oikeudenkäyntikulujen suorittamisesta. Päätös tuli satamalautakunnan tietoon vasta v. 1939.

Munkkiniemen laiturit ja venelaiturit. Sitten kun kaupunki oston kautta oli saanut haltuunsa Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön omaisuuden, kaupunginhallitus päätti maaliskuun 16 p:nä 1939 luovuttaa Munkkiniemessä olevan aluslaiturin ja moottorivenelaiturit satamalautakunnan hallintaan. Huhtikuun 4 p:nä määräsi satamalautakunta, että Munkkiniemen purkautus- ja lastauslaiturin käyttämisestä oli maksettava laiturimaksuna samat määrät, joita kannetaan kaupungin satamataksan mukaan satamamaksuina.

Vanhankaupunginlahden rauhoittaminen kalastukselta. Tammikuun 31 p:nä teki satamalautakunta kaupunginhallitukselle esityksen, että Vanhankaupunginlahden kalastukselta maaliskuun 29 p:nä 1929 rauhoitettua aluetta laajennettaisiin siten, että kalastus kiellettäisiin sen linjan pohjoispuolella, joka ajatellaan vedetyksi Kivinokan kärjestä Kyläsaaren itäkärkeen. Kaupunginhallitus suostui tähän esitykseen maaliskuun 2 p:nä 1939 sekä jätti rauhoituspiirin valvonnan satamalautakunnan tehtäväksi.

Olympiakisoihin matkustajia tuovain alusten satamamaksut. Satamalautakunta päätti tammikuun 17 p:nä soveltaa satamamaksutariffin turisti-aluksille myönnettävää satamamaksujen alennusta n.s. asuntoaluksiin siten, että aluksista, jotka ovat vähintään 2,000 bruttorekisteritonnin vetoisia ja tuovat Helsinkiin kisojen aikana matkustajia, jotka asuvat aluksella ja jotka matkustavat samalla aluksella takaisin, suoritetaan

kulku nimisen yhtiön lauttaliikenteen harjoittamista Suomenlinnan ja Kaivopuiston välillä koskevasta tarjouksesta; ja sihteeri A. Kivilinnan sivutoimen hoitamista koskevasta anomuksesta. Syyskuun 26 p:nä sodan-aikaisesta työskentelystä satamalaitoksessa; Töölönlahden ja Kaisanienlahden veden puhdistamisesta; ja Itämerenkadun vuokra-alueiden vuokraehtojen muuttamisesta. Lokakuun 17 p:nä Sailors home i Helsingfors nimisen säätiön avustusanomuksesta.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot: Helmikuun 14 p:nä Bensiini oy:n anomuksesta saada asettaa bensiininjakelulaite Tervasaaren penkereen eteläpuolelle. Helmikuun 28 p:nä Helsingfors Segelsällskap nimisen seuran Merisataman Liuskaluotoa koskevasta vuokra-anomuksesta. Maaliskuun 14 p:nä Pelastusarmeijan vuokra-anomuksesta. Huhtikuun 4 p:nä G. Forsströmin anomuksesta saada vuokrata Herttoniemestä alue telakkaa ja venevajaa varten. Toukokuun 2 p:nä Oy. John Stenberg ab:n anomuksesta Hakaniemenrannan korttelia n:o 300 koskevan vuokrasopimuksen pidentämisestä; ja herra A. Rinteen anomuksesta saada vuokrata Verkkosaarenkadun teollisuuskorttelin n:o 276 tontti n:o 6. Toukokuun 23 p:nä Ahjo-Yhtymä oy:n anomuksesta saada vuokrata Verkkosaarenkadun teollisuuskorttelin n:o 278 tontti n:o 4; ja Oy. Katurakenne & Eristys ab:n erästä Violankadun varrella olevaa aluetta koskevasta vuokra-anomuksesta; R. G. Korpikallion perillisten anomuksesta saada vuokrata teollisuuskortteli n:o 275; ja Oy. Ikopal ab:n vuokra-alennuspyynnöstä. Kesäkuun 27 p:nä konemestari J. E. Pietilän vuokra-anomuksesta venemoottorikorjauspajan rakentamiseksi Hanaaareen. Elokuun 29 p:nä Oy. K. Pilack & Co:n anomuksesta saada vuokrata alue Kyläsaaresta; ja Helsingin Uusi laatikkotehdas oy:n vuokra-anomuksesta. Syyskuun 26 p:nä Suomen Mineraali oy:n Liisanpuiston päässä olevan bensiininjakeluaseman vuokrasopimuksen jatkamista koskevasta anomuksesta; Oy. John Stenberg ab:n Siltasaarenrantaa koskevasta vuokra-anomuksesta; Bostads ab. Fredsgatan 7 nimisen yhtiön anomuksesta saada varastoida halkoja Siltavuorenkadun varrelle.

Yleisten töiden lautakunnalle annettiin lausunto kesäkuun 30 p:nä kahden Makasiinirannalle sijoitettavan nosturin hankintatarjouksista ja elokuun 8 p:nä n.s. telakka-alueen väliaikaisesta järjestämisestä.

Maistraatille annettiin lausunto syyskuun 26 p:nä Oy. Tektor ab:n anomuksesta saada käyttää varastonhoitajan asuinrakennusta tontillaan Länsisatamassa.

Hyväksytyt piirustukset. Helmikuun 14 p:nä hyväksyttiin Lahden Saha oy:n Sörnäisiin rakennettavan varastorakennuksen piirustukset; ja Oy. Algol ab:n kortteliin n:o 265 Länsisatamaan rakennettavan varastorakennuksen piirustukset. Syyskuun 26 p:nä hyväksyttiin Oy. K. Pilack & Co ab:n piirustukset Ruoholahden varastoaluetta n:o 14 d varten. Samoin hyväksyttiin A. W. Liljeberg oy:n vuokraaman Ruoholahden varastoalueen n:o 22 piirustukset.

Maa- ja vesialueiden vuokraukset. Tammikuun 17 p:nä vuokrattiin Osuustukkukauppa r.l.:lle kuudeksi kuukaudeksi tammikuun 15 p:stä alkaen 5,000 mk:n vuokrasta vuokra-ajalta Katajanokalta Linnankadun päässä oleva alue rakennusaineiden varastoimista varten. Maakauppiaitten oy:lle vuokrattiin Katajanokalta 1,440 m²:n suuruinen alue huhtikuun 1 p:stä alkaen 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Tammikuun 31 p:nä vuokrat-

satamamaksut 50 %:n alennuksin, jos alus laskee laituriin, ja 75 %:n alennuksin, jos se ankkuroi ankkuripaikalle, ehdoin, että alus ei tänne jätä eikä täältä ota muita matkustajia kuin ne, jotka aluksella saapuivat ja joista riittävän ajoissa on satamalaitoksen toimitusjohtajalle jätettävä täydellinen luettelo, ja on tämä alennus voimassa enintään kolmelta matkalta. Tämän lisäksi esitti lautakunta kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että heinäkuun 15 p:n ja elokuun 10 p:n 1940 välisenä aikana on matkustajaluksiin nähden, jotka tuovat Helsinkiin matkustajia, noudatettava seuraavia määräyksiä: 1) alukset, jotka sijoitetaan Katajanokan kärkeen siten, että niiden perä on kiinnitetty maihin, katsotaan aluksiksi, jotka ovat ankkuroidut satama-alueella, ja saavat siis satamamaksutariffin 2 §:n 1 kohdassa mainitun 75 %:n alennuksen satamamaksuista, ja 2) että niille aluksille, jotka eivät tule osallisiksi satamamaksutariffin vuoroaluksille myöntämistä alennuksista ja edellä mainituista matkailija-alusten alennuksista, myönnetään 25 %:n alennus vahvistetuista satamamaksuista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi nämä esitykset huhtikuun 5 p:nä 1939.

Olympiakisoihin matkustajia tuovain alusten majakkamaksut. Maaliskuun 14 p:nä esitti satamalautakunta kaupunginhallitukselle, että Olympiakisoihin matkustajia tuoville tai kisoista matkustajia vieville aluksille heinäkuun 15 p:n ja elokuun 10 p:n 1940 välisenä aikana myönnettäisiin 25 %:n alennus majakkamaksuista silloin, kun aluksille ei myönnetä n.s. matkailija-alusten alennusta. Kaupunginhallituksen valtioneuvostolle tekemän anomuksen johdosta kauppa- ja teollisuusministeriö ilmoitti toukokuun 24 p:nä 1939, että majakkamaksun suorittamisesta voimassaolevan asetuksen mukaan voi ministeriö, milloin syytä on, yksityisessä tapauksessa hakemuksesta myöntää alennusta tai vapautuksen majakkamaksun suorittamisesta. Kauppa- ja teollisuusministeriö katsookin, että kaupunginhallituksen esityksessä mainituissa tapauksissa on olemassa syytä esityksen suuruisen alennuksen myöntämiseen, mutta että tämä on vastamainitun asetuksen mukaan mahdollista ainoastaan harkitsemalla kutakin esiintyvää tapausta erikseen. Tästä ministeriön päätöksestä, joka edellytti varustajain taholta tehtävää anomusta alennuksen saamiseksi, satamalaitoksen toimesta toimitettiin tieto sekä koti- että ulkomaan varustajille.

Uuden vesiproomun hankkiminen. Pääasiallisesti Olympiakisojen tarvetta silmällä pitäen, mutta ottaen huomioon yhä lisääntyvän satamassa käyvien matkailija-alusten lukumäärän ja näiden suuren vedenkysynnän, esitti lautakunta helmikuun 14 p:nä, että se saisi tilata 250 m³:n vetoisen vesiproomun. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen ja myönsi huhtikuun 26 p:nä tarkoitukseen käytettäväksi 665,000 mk. Satamalautakunta päätti kesäkuun 27 p:nä tilata vesiproomun 647,050 mk:n hinnasta Värtsilä-Yhtymä oy:n Hietalahden telakalta ja lopullinen hankintasopimus allekirjoitettiin marraskuun 7 p:nä. Sopimuksen mukaan pitäisi vesiproomun olla valmiina purjehduskauden 1940 alussa.

Rakennusasiat. Toukokuun 2 p:nä teki satamalautakunta esityksen, että Eteläsataman telakka-alueelle hankittaisiin kaksi viiden tonnin nosturia, silmälläpitäen v:n 1940 Olympiakisojen aiheuttamaa liikennettä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen kesäkuun 7 p:nä ja päätti v:n 1940 talousarvioon merkitä tarkoitukseen 3 milj. mk:n määrärahan, josta puolet saatiin käyttää jo v. 1939. Toukokuun 2 p:nä teki satamalautakunta esityksen, että n.s. telakkatontin rakennussuunnitelman toteuttamisen yhteydessä Makasiinirannan laiturin ja Kaivopuiston ympäri kulke-

maan suunnitellun rantatien yhtymäkohtaan rakennettaisiin venesatama. Tämän esityksen kaupunginhallitus periaatteessa hyväksyi heinäkuun 27 p:nä, oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan rakentamaan tämän venesataman sekä kehoittaen kiinteistölautakuntaa Kaivopuiston rantatien asemakaavaa laatiessaan ottamaan huomioon venesatamaa koskevan suunnitelman. Suomen Moottorivene Klubin anomuksesta antamassaan lausunnossa satamalautakunta maaliskuun 14 p:nä esitti, että klubille Pohjoissatamasta vuokrattua moottorivene-laituria laajennettaisiin käsitämään 20 uutta venepaikkaa korotettuja paikkavuokria vastaan sekä vanhoista että uusista paikoista. Tähän kaupunginhallitus suostui huhtikuun 30 p:nä, myöntäen rakennuskustannuksiin 50,000 mk. Toukokuun 23 p:nä satamalautakunta esitti Pohjoissataman venepaikkain lisäämistä; kaupunginhallitus suostui tähän esitykseen kesäkuun 1 p:nä, oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään rakennustarkoitukseen 15,000 mk 26 uuden venepaikan järjestämiseen. Kesäkuun 1 p:nä myönsi kaupunginhallitus 60,000 mk uuden kalastajavenelaiturin rakentamiseen Sirpale-saarelle satamalautakunnan aikaisemmin esittämällä tavalla. Marraskuun 23 p:nä päätti kaupunginhallitus, että vallitsevien olosuhteiden vuoksi on Katajanokalle rakennettavaksi päätetyn öljy- ja vuotamakasiinin rakentaminen lykättävä toistaiseksi.

Satamaliikenne. Helsingin satamaan saapui kertomusvuoden aikana 8,341 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,080,750 rekisteritonnia, ja satamasta lähti 8,370 alusta, joiden nettomäärä oli 2,096,799 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 9,031 alusta, joiden nettomäärä oli 2,555,725 rekisteritonnia ja lähti 9,012 alusta, joiden vetomäärä oli 2,550,803 rekisteritonnia. Kertomusvuonna saapuneiden alusten luku väheni 690:llä ja vetomäärä 474,975 rekisteritonnia eli 18.6 % sekä lähteneiden alusten luku väheni 642:lla ja vetomäärä 454,004 rekisteritonnia eli 17.8 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Saapuneet alukset						Lähteneet alukset					
	Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä		Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä	
	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-määrä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia
Tammikuu	165	161,432	12	3,356	177	164,788	168	171,439	8	1,521	176	172,960
Helmikuu	126	127,203	1		127	127,205	128	126,269	1		129	126,271
Maaliskuu	151	131,892	10	2,213	161	134,105	157	138,450	13	3,366	170	141,816
Huhtikuu	193	155,518	162	11,898	355	167,416	178	149,026	139	11,058	317	160,084
Toukokuu	275	195,707	888	39,207	1,163	234,914	275	197,006	892	42,673	1,167	239,679
Kesäkuu	277	212,754	992	44,063	1,269	256,817	286	210,241	994	43,385	1,280	253,626
Heinäkuu	284	228,826	1,007	46,667	1,291	275,493	269	219,426	1,006	46,337	1,275	265,763
Elokuu	266	226,119	1,033	53,224	1,299	279,343	275	231,265	1,037	53,572	1,312	284,837
Syyskuu	180	120,423	1,005	44,879	1,185	165,302	179	119,704	961	44,869	1,140	164,573
Lokakuu	161	124,580	604	30,223	765	154,803	161	125,330	658	29,908	819	155,238
Marraskuu	139	95,564	394	16,612	533	112,176	142	96,662	412	18,147	554	114,809
Joulukuu	5	7,947	11	441	16	8,388	14	16,099	17	1,044	31	17,143
Yhteensä	2,222	1,787,965	6,119	292,785	8,341	2,080,750	2,232	1,800,917	6,138	295,882	8,370	2,096,799
Näistä H:stä kotoisin:												
kaikkiaan	913	703,858	287	33,900	1,200	737,758	914	702,471	286	33,896	1,200	736,367
%	41.1	39.4	4.7	11.6	14.4	35.5	40.9	39.0	4.7	11.5	14.3	35.1

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten luku oli kertomusvuonna 275 eli 11.0 % ja vetomäärä 451,538 nettorekisteritonna eli 20.2 % sekä lähteneiden alusten luku 266 eli 10.6 % ja vetomäärä 436,748 nettorekisteritonna eli 19.5 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne. Saapuneiden alusten luku oli kertomusvuonna 415 eli 6.4 % ja vetomäärä 23,437 nettorekisteritonna eli 7.4 % sekä lähteneiden alusten luku 376 eli 5.8 % ja vetomäärä 17,256 nettorekisteritonna eli 5.5 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna ulkomailta meritse tavaraa 1,144,502 painotonna ja lähti ulkomaille 223,026 painotonna; koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 1,367,528 painotonna. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 1,293,174, 287,720 ja 1,580,894. Tuonti väheni kertomusvuonna 148,672 painotonna eli 11.5 % ja vienti 64,694 painotonna eli 22.5 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne väheni 213,366 painotonna eli 13.5 %.

Tammikuussa tavaraliikenne osoitti vilkastumista, mutta leuto talvi aiheutti sen, että sataman kautta tapahtunut tavaraliikenne varsinaisina talvikuukausina Itä-Suomesta ei saavuttanut sitä vilkkautta kuin jonkun verran ankarampina talvina, puhumattakaan vaikeista talvista. Helmija maaliskuun tavaraliikenne oli siten pienempi kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Mutta huhtikuusta lähtien tavaraliikenne osoitti säännöllistä lisääntymistä, eräinä kuukausina melkoistakin lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna. Syyskuun alusta liikenne väheni huomattavasti, kuitenkin saavuttaen lokakuussa melkein saman tavaramäärän kuin edellisenä vuonna, marraskuun tavaramäärä oli kuitenkin 2/3 edellisen vuoden määrästä ja joulukuussa tavaraliikenne keskeytyi kokonaan.

Tuontitavarat jakautuivat v. 1939 ja 1938 seuraaviin pääryhmiin:

	1939 Painotonna	1938 Painotonna
Kappaletavara	314,833	301,200
Vilja	26,709	57,141
Hiilet ja koksi	467,577	499,921
Öljyt	140,579	154,743
Lannoitusaineet	12,603	31,169
Metalli ja metalliteokset	42,136	137,511
Sahattu puutavara	1,123	380
Muu puutavara	4,368	953
Muu tavara	134,574	110,156
Yhteensä	1,144,502	1,293,174

Vientitavarat jakautuivat v. 1939 ja 1938 seuraaviin pääryhmiin:

	1939 Painotonna	1938 Painotonna
Sahattu puutavara	52,307	48,932
Muu puutavara	11,879	33,395
Puuhioke ja selluloosa	30,939	60,360
Paperi	33,562	38,911
Pahvi ja kartonki	5,723	8,249
Faneeri	14,502	16,019

	1939 Painotonna	1938 Painotonna
Kappaletavara	65,235	70,105
Malmi	106	682
Muu tavara	8,773	11,067
Yhteensä	223,026	287,720

Sahattua puutavaraa vietiin 18,681 standerttia; edellisen vuoden vastaava luku oli 17,476. Muuta puutavaraa vietiin 23,536 m³, edellisen vuoden vastaava luku oli 66,003 m³.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuonna eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Tammikuu	123,205	28,777	151,982
Helmikuu	65,774	15,522	81,296
Maaliskuu	53,535	19,604	73,139
Huhtikuu	83,714	22,908	106,622
Toukokuu	130,001	20,336	150,337
Kesäkuu	128,711	25,951	154,662
Heinäkuu	127,743	21,295	149,038
Elokuu	130,532	27,825	158,357
Syyskuu	96,529	14,350	110,879
Lokakuu	118,099	11,295	129,394
Marraskuu	86,659	14,849	101,508
Joulukuu	—	314	314
Yhteensä	1,144,502	223,026	1,367,528

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 647,307 painotonna eli 56.6 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 497,195 painotonna eli 43.4 %, suomalaiset alukset veivät Helsingistä 135,820 painotonna eli 60.2 % ja ulkomaiset alukset 87,206 painotonna eli 39.1 %. Koko Helsingin ulkomaan tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 783,127 painotonna eli 57.3 % ja ulkomaisten alusten osalle 584,401 painotonna eli 42.7 %. Edellisenä vuonna tuotiin tavaraa suomalaisilla aluksilla 49.5 % ja ulkomaisilla 50.5 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 57.6 % ja ulkomaisilla 49.0 %, tullen siten koko tavaraliikenteestä suomalaisten alusten osalle 51.0 % ja ulkomaisten osalle 49.0 %.

Rautatieliikenne. Helsingin satamien rautatieliikennettä valaisee seuraava taulukko:

Satama	Saapuneet vaunut		Lähteneet vaunut		Saapunut tavara		Lähtenyt tavara	
	kuor- mattuina	tyhjinä	kuor- mattuina	tyhjinä	kalk- kiaan	siitä täysi- nä vaunu- kuormina	kalk- kiaan	siitä täysi- nä vaunu- kuormina
	k p l				p a i n o t o n n i a			
1939								
Länsisatama ..	26,792	9,912	32,325	4,978	285,737	284,528	354,515	352,665
Eteläsatama ...	14,331	8,073	22,404	—	152,792	134,500	173,237	138,317
Sörnäisten sa- tama	18,892	3,410	7,201	15,001	224,973	211,446	102,236	100,425
Yhteensä	60,015	21,395	61,930	19,979	663,502	630,474	629,988	591,407
1938	66,950	24,001	68,332	22,619	628,432	606,737	659,923	608,003

Saapuneita vaunuja oli 81,410 ja lähteneitä 81,909, edellisistä oli kuormattuina 73.7 % ja jälkimmäisistä 75.6 %.

Pikatavaraa saapui satama-asemille kaikkiaan 240 tonnia ja lähetettiin yhteensä 443 tonnia.

Rautatielaitoksen veloitukset satamassa nousivat 39.5 milj. mk:aan.

Kalantuonti. Elävää kalaa tuotiin sumpuissa Helsingin satamaan kaikkiaan 614,791 kg, edellisenä vuonna 745,610 kg.

Ulkomaan matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui ulkomailta meritse¹⁾ 48,084 matkustajaa ja lähti²⁾ 47,352 matkustajaa, kun edellisenä eli v. 1938 saapui 60,941 matkustajaa ja lähti 58,651 matkustajaa. Jo elokuun lopussa päättyi säännöllinen matkustajaliikenne ja kaikki matkustaja-alukset lopettivat kulkuvuoronsa. Sodan vaikutukset ovat tuntuneet matkustajaliikenteessäkin.

Matkailija-alukset. Vallinneen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi matkailija-alusten saapuminen Itämerelle ja samalla Suomeen supistui vähiin. Helsingin satamaan poikkesi yhteensä vain 10 alusta, joiden nettovetomäärä oli 77,977 rekisteritonnia, näistä oli ruotsalaisia 4, englantilaisia 3, puolalaisia 1, tanskalaisia 1 ja latvialaisia 1. Matkailijamäärä supistui myöskin hyvin vähäiseksi. Edellisenä vuonna kävi satamassa 25 matkailija-alusta nettovetomäärältään 253,715 rekisteritonnia ja niillä 9,212 matkailijaa.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 15,638, ollen lukumäärä 1,834 tuntia eli 11.7 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakautuivat seuraavasti:

1939	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja	Rahapajalaiturin 2½—5 tonnin nos- turien käyttötunteja	Rahapajalaiturin 2½ tonnin nosturien käyttötunteja	Käyttötunteja yhteensä
Tammikuu	10	457	618	1,085
Helmikuu	25	385	534	944
Maaliskuu	33	491	599	1,123
Huhtikuu	40	619	809	1,468
Toukokuu	46	681	967	1,694
Kesäkuu	51	747	975	1,773
Heinäkuu	52	604	791	1,447
Elokuu	50	711	933	1,694
Syyskuu	38	524	638	1,200
Lokakuu	50	779	864	1,693
Marraskuu	39	581	713	1,333
Joulukuu	5	85	94	184
Yhteensä	439	6,664	8,535	15,638
1938	441	5,379	7,944	13,764

Satamavesipostit. Satamavesiposteista otettiin mittarien mukaan vettä 46,869 m³, josta myytiin aluksille 34,305 m³, valtion jäänmurtajille annettiin maksutta 2,674 m³, kaupungin jäänmurtaajat Otso ja Hercules käyttivät 1,772 m³ ja loppu 8,118 m³ on hukkavettä, joka on johtunut etupäässä siitä, että pakkassäällä on veden annettu juosta johdoista, etteivät ne jäätyisi ja halkeaisi. Vesiproomu on ollut käytössä 6 kertaa, jolloin aluksille on annettu vettä yhteensä 600 tonnia.

¹⁾ Näistä 2,522 turistialuksilla saapuneita. — ²⁾ Näistä 2,226 turistialuksilla lähteneitä.

Jäänmurtajat. Jäänmurtaja Otso oli kertomusvuonna kulussa 186 tuntia ja avusti 139 alusta, joista hinaten 81 alusta. Hinausmaksuja on kertynyt 45,900 mk. Satamahinaaja Hercules oli kulussa 1,196 tuntia, jona aikana se hinaten avusti 250 alusta laitureihin ja niistä pois, sekä hinasi kaupungin omia mutaproomuja. Palohälytyksiä oli yksi. Herculeksen suorittamista hinauksista ja muusta toiminnasta veloitettiin kaikkiaan 318,895 mk.

Kompassien tarkistus. Kompassien tarkistusta varten oli 46 alusta kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 87 alusta tarkistuspaalustoon.

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden aikana yhteensä 42,053,482: 25 mk vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 45,676,229: 10 mk. Vähennys oli siis 3,622,746: 85 mk eli 7.9 %.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tahi alitti tuloarviossa arvioidun määrän, kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, mk	Todelliset tulot, mk	Ylijäämä (+) tai vajaus (—), mk
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroiista	18,000,000: —	16,134,916: 30	—1,865,083: 70
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoitetuista tavaroiista	600,000: —	575,924: 30	— 24,075: 70
Liikennemaksut	17,500,000: —	17,169,158: 20	— 330,841: 80
Makasiinivuokrat	300,000: —	393,482: 70	+ 93,482: 70
Satamamaksut	4,500,000: —	4,334,867: 80	— 165,132: 20
Nosturimaksut	600,000: —	684,780: —	+ 84,780: —
Maksut aluksille annetusta vedestä	400,000: —	408,196: —	+ 8,196: —
Paikanvuokrat	1,200,000: —	1,475,186: 35	+ 275,186: 35
Venelaiturimaksut	210,000: —	232,182: —	+ 22,182: —
Hinausmaksut	300,000: —	364,795: —	+ 64,795: —
Helsingin Makasiini oy:n suoritettava korvaus satamakannantaosaston viranpitäjän palkkauksesta	198,240: —	212,424: —	+ 14,184: —
Lentokoneiden satamamaksut	30,000: —	30,000: —	—
Erinäiset huoneistovuokrat	33,420: —	36,500: —	+ 3,080: —
Automaattipuhelimet	6,000: —	1,069: 60	— 4,930: 40
Yhteensä	43,877,660: —	42,053,482: 25	—1,824,177: 75

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 1,824,177: 75 mk:n eli 4.2 % vähennystä. Kun veloitetusta määrästä vähennetään palautukset, 529,974: 45 mk, jää veloitus 2,354,152: 20 mk eli 5.4 % tuloarvion määrää pienemmäksi.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroiista nousivat 16,125,443: 45 mk:aan ja vientitavaroista 9,472: 85 mk:aan. Ulkomailta maahan tuotujen yleisestä varastosta otettujen tavarain tuulaakimaksut nousivat 2,680,049: 10 mk:aan, mikä määrä sisältyy jo edellämäinnittuun tuontitavaroista saatuun tuulaakimaksujen kokonaismäärään. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia peruutettiin 23,924: 50 mk, joten nettoveloitukseksi jää 16,110,991: 80 mk, ollen summa 2,576,288: 35 mk eli 13.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetusta tavarasta nousivat 575,924: 30 mk:aan ollen summa 67,772: 95 mk eli 10.8 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Kyseiset tuulaakimaksut jakautuivat v. 1939 ja 1938 seuraavien kaupunkien kesken:

	1939 Mk	1938 Mk
Tampere	320,787: 60	368,149: 85
Lahti	141,421: 70	183,603: 70
Hämeenlinna	84,657: 20	73,872: 50
Jyväskylä	29,057: 80	18,071: 20
Yhteensä	575,924: 30	643,697: 25

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 17,169,158: 20 mk, josta ulkomailta tulleista tavaroista 15,970,623: 05 mk, maasta viedyistä tavaroista 850,092: 60 mk ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 348,442: 55 mk. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain liikennemaksut nousivat 2,120,552: 80 mk:aan, sisältyen määrä jo edellä oleviin ulkomailta tuotujen tavarain liikennemaksuihin. Peruutukset, 13,659 mk, huomioonottaen, jää nettoveloitukseksi 17,155,499: 20 mk, ollen summa 468,860: 65 mk eli 2.7 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Satamamaksut nousivat 4,334,867: 80 mk:aan, josta peruutukset 491,952: 55 mk vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 3,842,915: 25 mk, ollen se 708,684: 85 mk eli 15.6 % pienempi edellisen vuoden vastaavaa määrää. Satamamaksujen veloitus jakautui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille	3,830,097: 60
2) aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	214,982: 60
3) aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä	7,473: —
4) aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	175,244: 40
5) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä	5,193: 60
6) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	—
7) jäämaksuja	300,133: —
Yhteensä ¹⁾	4,533,124: 20

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten, ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsinkiinläiset alukset, mk	Muut suomalaiset alukset, mk	Ulkomaalaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	1,439,006: 40	245,505: 60	2,145,585: 60	3,830,097: 60
2)	170,529: 80	14,312: 20	30,140: 60	214,982: 60
7)	145,174: —	26,074: 50	128,884: 50	300,133: —
Yhteensä	1,754,710: 20	285,892: 30	2,304,610: 70	4,345,213: 20

¹⁾ Tästä määrästä myönnettiin erinäisissä tapauksissa alennusta, kaikkiaan 198,256: 40 mk, joka määrä ei sisälly veloitukseen.

Satamamaksuista tuli helsinkiläisten alusten osalle 40.4 %, muille suomalaisille aluksille 6.6 % ja ulkomaisille aluksille 53.0 %. Peruutukset ja alennukset huomioonottaen nousi helsinkiläisten alusten osuus (alennukset ja palautukset 421,156: 95 mk) 1,333,553: 25 mk:aan, muiden suomalaisten alusten (alennukset ja palautukset 22,141 mk) 263,751: 30 mk:aan ja ulkomaisten alusten (alennukset ja palautukset 166,803: 80 mk) 2,137,806: 90 mk:aan eli yhteensä satamamaksut 3,735,111: 45 mk:aan, ollen helsinkiläisten alusten osuus silloin 35.7 %, muiden suomalaisten alusten 7.1 % ja ulkomaisten alusten 57.2 %.

Matkailija-alusten suorittamat satamamaksut nousivat 124,968 mk:aan, josta alennukset, 92,930: 30 mk vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 32,037: 70 mk.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 191,182 mk:aan, josta alennukset ja peruutukset, 979: 50 mk, vähennettyinä, jäi suoritettavaksi 190,202: 50 mk.

Makasiininvuokria saatiin 31.2 % enemmän kuin mitä kertomusvuoden talousarviossa oli arvioitu, ja olivat 52,142: 80 mk eli 15.3 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

	Mk		Mk		Mk
N:o 1	11,353: 50	N:o 7	35,327: 40	N:o 11	74,853: 20
» 2	11,826: 40	» 8	30,572: 40	» 12 ...	139,772: 40
» 3	7,667: 20	» 9	20,357: 20		
» 4	9,186: —	» 10	52,567: —	Yhteensä	393,482: 70

Paikanvuokrat ylittivät 22.9 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 121,084: 65 mk eli 8.9 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 143,755: 55 mk ja vuokratuista varastoalueista 1,331,430: 80 mk, ollen viimeksi mainitusta summasta 787,751: 70 mk eli 59.2 % Helsingin makasiini oy:n suorittamaa vuokraa.

Aluksille annetusta vedestä kertyi tuloja 2.0 % yli arvioidun määrän nousten summa 408,196 mk:aan ja jääden 9.4 % pienemmäksi kuin edellisenä vuonna.

Venelaiturimaksut ylittivät 10.6 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ja olivat 16,175 mk eli 7.5 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat.

Lentokoneiden satamamaksujen veloitus oli täsmälleen sama kuin tuloarviossa arvioitu määrä, 30,000 mk, ollen 2,901: 30 mk eli 8.8 % edellisen vuoden vastaavaa veloitusta pienempi.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 41,523,507: 80 mk:aan ja oli 3,484,718: 80 mk eli 7.7 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi. Palautukset ja peruutukset tekivät 529,974: 45 mk, mihin määrään ei sisälly matkailija-alusten nauttimia alennuksia, edellisenä vuonna 668,002: 50 mk.

Veloitusilmoituskirjoja oli 251,033 eli 40,851 (14.0 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden eri osastoissa selviää seuraavasta:

	Veloitettu bruttomäärä, mk	Ilmoituskirjain koko lukumäärä	Keskimääräinen veloitettu määrä, mk
Pääosasto	7,759,128: 05	56,339	137: 72
Alaosasto	521,362: 50	32,127	16: 23
I haaraosasto	5,588,687: 75	47,491	117: 68
II »	3,007,198: 65	36,965	81: 35
III »	7,878,449: 70	20,434	385: 56
IV »	9,455,401: 10	27,477	344: 12
V »	7,843,254: 50	30,200	259: 71
Yhteensä	42,053,482: 25	251,033	167: 52

Maksuista vapautettujen veloituseroituskirjojen lukumäärä oli 41,568, niistä 2,764 kauttakulikutavaroita varten.

Eri kuukausien kesken v. 1939 ja 1938 veloitus¹⁾ jakautui seuraavasti:

	1939 Mk	1938 Mk
Tammikuu	3,857,802: 65	4,028,975: 10
Helmikuu	2,825,182: 25	2,990,271: 30
Maaliskuu	3,544,878: 25	3,604,237: 75
Huhtikuu	3,865,165: 10	3,970,235: 85
Toukokuu	4,304,217: 90	4,049,176: 55
Kesäkuu	4,727,675: —	3,610,921: 10
Heinäkuu	4,354,342: 60	3,683,607: 30
Elokuu	4,644,577: 25	3,774,507: 40
Syyskuu	3,990,989: 50	4,052,393: 25
Lokakuu	2,668,414: 75	4,223,230: 65
Marraskuu	2,212,404: 05	3,631,477: 30
Joulukuu	845,408: 95	3,858,575: 55
Yhteensä	41,841,058: 25	45,477,609: 10

Saatavia edelliseltä vuodelta oli 151,783: 10 mk; kun summaan lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 41,675,290: 90 mk.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi kassaan 41,751,679: 70 mk ja edellisen vuoden veloituksia 143,823: 35 mk eli yhteensä 41,895,503: 05 mk, ollen summa 99.6 % koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 134,715 mk. Poistoja kertymättömistä saatavista tehtiin yhteensä 17,048: 30 mk:n arvosta, kaikki kertomusvuodelta, vastaten 0.04 % vuoden saatavamäärästä. Palautukset, kertomusvuoden veloituksista 529,974: 45 mk ja edellisen vuoden veloituksista 33,113: 80 mk eli yhteensä 563,088: 25 mk huomioiden, jäi nettokannoksi 41,467,129: 80 mk ja saatavia seuraavaan vuoteen 157,999 mk, josta 150,039: 25 mk kertomusvuodelta ja 7,959: 75 mk v:lta 1938. Vararikoissa ei valvottu saatavia.

Helsingin makasiini oy:n kautta veloitettiin tuulaakia 9,136,440: 95 mk ja liikennemaksuja 8,162,214: 65 mk eli yhteensä 17,298,655: 60 mk, mikä määrä vuoden kuluessa tilitettiin satamakannantaosastolle.

¹⁾ Helsingin Makasiini oy:n suoritettavaa korvausta, 212,424 mk v. 1939 ja 198,620 mk v. 1938, satamakannantaosaston viranhaltijain palkkauksesta, huomioon ottamatta

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 35 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 47,766 tonnia ja 32,154,032 litraa erilaista tavaraa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 73,166 tonnia ja 32,975,498 litraa. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 7,939 tuntia, ja vaakamestarit kantoivat niistä korvauksia 173,767: 50 mk, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkioikseen 64,023: 95 mk, heidän 45 apulaisensa palkkioiksi 93,806 mk ja muihin kustannuksiin 15,937: 55 mk.

Helsingin Makasiini oy varastoi kertomusvuonna tavaraa 25,538 tonnia, kun vastaava määrä edellisenä vuonna oli 29,094 tonnia, ja antoi varastosta 25,937 tonnia, kun vastaava määrä edellisenä vuonna oli 25,214 tonnia. Yhtiön laiturihuolto v. 1939 ja 1938 osoitti seuraavaa:

	1939	1938
Aluksien lukumäärä	1,257	1,507
Taveralähetysten lukumäärä	105,954	132,900
Siitä laiturihuollon kautta	100,202	126,284
Kokonaislasteja, tonnia	457,250	545,797
Siitä laiturihuollon kautta	250,923	271,464

Kesäkuun 15 p:nä yhtiö vastaanotti Laivalaiturille Länsisatamassa rakennuttamansa uuden laiturisuojan G. Kertomusvuonna rakenteilla olevan makasiinin K rakennustyöt eivät vuoden loppuun valmistuneet, vaan sisustustöitä siirtyi seuraavaan vuoteen. Makasiinin lopputarkastus suoritettiin kuitenkin joulukuun puolivälissä. Yhtiön tilaaman neljän uuden nostokurjen asentamistyöt jäivät myöskin keskeneräisiksi.